

Breder verbonden en betrokken - diaconaat over kerkgrenzen heen -

Beleidsplan diaconie Protestantse gemeente Hilversum (PgH) 2024 tm 2027

College van Diakenen, november 2023

Inhoudsopgave	pag
1. Inleiding	1
2. Terugblik op het vorige beleidsplan	1
3. Diaconale opdracht, inspiratie en motivatie	3
4. Huidige organisatie van de diaconie	4
5. Ambities voor de komende vier jaar (strategische doelen)	5
6. Hoofdactiviteiten per strategisch doel	6
7. Tot besluit: hoe gaan we onze ambities realiseren?	7
Lijst met gebruikte afkortingen	8

Bij de voorpagina:

De gearmde poppetjes symboliseren het Afrikaanse gemeenschapsdenken, **Ubuntu** (en de varianten hierop; Abantu, Umunthu, Utu). Ubuntu is een manier van denken en doen waarin het individu primair bestaat als lid van de gemeenschap en vanuit dat perspectief handelt. *‘De gemeenschap, dat ben jij’*. Dus niet ten koste van je naaste, maar opbouwend, inclusief, gemeenschaps-versterkend, de ander tot zijn/haar recht laten komen. Hier ligt de verbinding met onze diaconale opdracht.

Aartsbisschop Desmond Tutu († 25 dec 2021) over Ubuntu: *‘A person is a person through other persons. None of us comes into the world fully formed. We would not know how to think, or walk, or speak, or behave as human beings unless we learned it from other human beings. We need other human beings in order to be human’*.

De Ubuntu-principes zijn consequent toegepast in het verzoeningsproces in Zuid-Afrika na de apartheid (Waarheids- en Verzoeningscommissie o.l.v. Tutu).

1. Inleiding

De Protestantse gemeente te Hilversum (PgH) is betrokken bij diaconaat, het omzien naar de naaste die, om welke reden dan ook, betrokkenheid en ondersteuning nodig heeft om zijn of haar bestaan betekenisvol vorm te kunnen geven. Als geloofsgemeenschap is dat onze diaconale opdracht.

Ondanks economische voorspoed zijn de inkomensverschillen - en tegenstellingen - in onze samenleving toegenomen. Het SCP onderscheidt zelfs een categorie 'onzekere werkenden' – 10% van alle personen 18 jaar en ouder – een groep die van inkomen uit werk nauwelijks rond kan komen, maar ook sociaal, cultureel en qua gezondheid in een onzekere positie verkeert¹. Daaronder onderscheidt het SCP het zg. 'precariaat', 6,3% in een precaire positie (op of onder het bestaansminimum en slecht scorend op persoonlijk welzijn en andere kenmerken van sociale en culturele participatie). Dit raakt allemaal de discussie over het bestaansminimum.

In Hilversum (ruim 93.000 inwoners) leven 3.600 huishoudens (8%) op het sociaal minimum, groeien 1.250 kinderen op in armoede en maken 258 huishoudens gebruik van de Voedselbank. Met armoede hangt ook gezondheid samen: 17% van de inwoners tussen de 18 en 65 jaar is qua gezondheid langdurig beperkt. Circa 50% van de Hilversummers boven de 65 jaar voelt zich eenzaam. Van de jongeren ervaart 44% continue stress.

Het goede nieuws is dat 19% van de inwoners van 18-65 jaar en 24% ouder dan 65 vrijwilligerswerk doet. Traditioneel 'leveren' kerken een groot deel van die vrijwilligers, maar met het krimpen van de kerken staat dat potentieel onder druk.

Het diaconaat is per wijkgemeente georganiseerd. Overkoepelend speelt het College van Diakenen (CvD) een coördinerende en stimulerende rol. De leden van het CvD zijn diakenen, afgevaardigd door de wijken, aangevuld met een voorzitter, secretaris en penningmeester. Het CvD doet ook het financiële beheer (ANBI-geregistreerd). Per september 2022 is er een diaconaal werker actief die al veel relaties gelegd heeft met de verschillende welzijns- en vrijwilligersorganisaties.

Wij werken met beleidsplannen voor vier jaar. Dit is het beleidsplan voor de periode januari 2024 tot en met december 2027. *Meer dan ooit staat dit plan in het teken van bredere samenwerking in het sociale domein; niet alleen met de andere kerken in Hilversum, maar ook met (vrijwilligers) organisaties en de gemeente Hilversum.* Dit past in het landelijke beeld van grote inzet van kerkelijke en diaconale organisaties in ondersteuning van mensen die in de knel gekomen zijn, met name armoedebestrijding.² Een ander deel van ons diaconale werk betreft steun aan ontwikkelingsinitiatieven van partners in het buitenland, in nauwe verbondenheid met de Protestantse Kerken in Nederland (PKN) en Kerk in Actie (KiA) de fondsenwervings- en projectorganisatie van de PKN.

2. Terugblik op het vorige beleidsplan

In het vorige beleidsplan 'Diaconie dicht bij mensen' werden zeven speerpunten van beleid geformuleerd. Hoe succesvol zijn we geweest in het realiseren die ambities? Een korte terugblik.

1. Zorg voor meer bekendheid van de diaconie, zowel binnen als buiten de kerk

De communicatie is aanzienlijk verbeterd. De diaconie heeft een eigen pagina op de website van de PgH, ondersteund door de digitale nieuwsbrieven en de Kerkbrink. Acties van de wijkdiaconieën haalden regelmatig de lokale media, maar over het geheel is de communicatie nog teveel intern gericht. Wel is de zichtbaarheid van de diaconie sterk toegenomen door

¹ SCP, maart 2023. Onderzoeksrapport Eigentijdse Ongelijkheid.

<https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2023/03/07/eigentijdse-ongelijkheid>

²Zie <https://protestantsekerk.nl/nieuws/presentatie-rapport-armoede-in-nederland-2023/> (download). Uit het onderzoek komt naar voren dat het geschatte aantal uren dat betaalde en onbetaalde krachten van 2019-2022 hebben besteed aan het ondersteunen van mensen in armoede uitkomt op 2.260.589. Landelijk werd circa €40.989.045 uitgegeven aan armoedebestrijding, waarvan € 16.678.051 aan individuele, financiële hulp.

verhoogde inzet op netwerken met gemeentelijke instanties en organisaties in het sociale domein³.

2. *Bouw aan een netwerk met andere instellingen en gemeentelijke organisaties*
Deze taak is succesvol opgepakt; de diaconie staat als partner beter op de kaart en er zijn projecten ontwikkeld, zoals Friend4Friend en ouderenprojecten met Stichting. Er is meer coördinatie en samenwerking. We zijn vaste partner van - onder meer - de Voedselbank, SchuldHulpMaatje (SHM) en Inloophuis Wording. Door deelname aan verschillende netwerkbijeenkomsten, Armoedeplatform, Vrijwillige ThuisZorg van Versa, themabijeenkomsten en stand-ups over (energie)armoede, zijn er contacten gelegd en weten we elkaar steeds beter te vinden. De diaconie praat mee in de vormgeving van een gemeentelijk vrijwilligersbeleid. De basis is gelegd, de komende jaren gaan we de samenwerking intensiveren.
3. *Laat je stem horen waar gerechtigheid in het geding is.*
Bewustwording en betrokkenheid krijgt vooral vorm binnen de wijkgemeenten, gecombineerd met acties voor diaconale projecten in binnen- en buitenland. De wijkdiaconieën zijn heel actief op dit terrein. Het CvD jaarverslag geeft een goed overzicht van alle resultaten.⁴ De diaconie is betrokken bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Aandachtspunt: meer opiniërend naar buiten treden met betrekking tot kwesties van onrecht en uitsluiting.
4. *Activeer gemeenteleden en spreek hen aan.*
Alle wijkdiaconieën hebben jaarlijks een scala aan activiteiten ontplooid en gemeenteleden betrokken bij het diaconaat. Ondanks teruglopend kerkbezoek zijn de opbrengsten van de collectes op peil gebleven. Er is grotere betrokkenheid bij het diaconaat, variërend van eigen collectiedoelen in binnen- en buitenland, tot acties voor de Voedselbank, Levende Adventskalender, vluchtelingen en dergelijke. Op wijkniveau zijn er talloze initiatieven, ook voor jongeren en ouderen.
5. *Sta open voor suggesties van gemeenteleden.*
Sinds het vorige beleidsplan heeft het CvD heel gericht de wijkgemeenten de ruimte gegeven om met eigen projecten en doelen te komen waarbij gemeenteleden zich betrokken voelen. Het collecterooster biedt jaarlijks ruimte voor 12 vrije wijkcollectes. Dit heeft goed gewerkt en deze mogelijkheid zal dan ook gecontinueerd worden.
6. *Betrek jongeren nadrukkelijk bij diaconaat en ontwikkel een diaconaal kompas.*
Kernwoorden zijn hier: het stimuleren van een diaconale grondhouding, buiten eigen context kijken en inzet op vrijwilligerswerk. Een groot succes – bijvoorbeeld - is het project Friend4Friend, uitgevoerd door Present. Jongeren worden gekoppeld aan jonge statushouders en doen samen een project, waarvoor ze een Europees erkend certificaat kunnen krijgen. Aandachtspunt is een verhoogde inzet van de twee jongerenwerkers van de PgH op jongeren en diaconaat; de ontwikkeling van enkele aansprekende projecten. Juist ook om jongeren buiten de kerk te betrekken en te activeren.
7. *Deel ervaringen met elkaar zodat je elkaar ook inspireert.*
In de maandelijkse CvD-vergaderingen vindt een levendige uitwisseling plaats van ideeën en ervaringen. Het CvD levert jaarlijks goede en transparante inhoudelijke en financiële rapportage (jaarverslag, jaarrekening). De reacties zijn positief; men vindt het inspirerend om te lezen wat er allemaal is ondernomen. Verder zijn er twee stand-ups georganiseerd die goed bezocht werden door alle diakenen en maatschappelijke organisaties. Dit soort uitwisselingen zullen gecontinueerd worden, met versterkte aandacht voor de vorming en training van diakenen en vrijwilligers. Een cursusaanbod in samenwerking met andere partners in het sociale domein.

³ Specifieker: andere kerken en parochies, Versa Welzijn, St. Present, SchuldHulpmaatje, Stichting Leergeld, HipHelpt, Voedselbank, Maatjesproject, Inloophuis Wording. Deelname aan verschillende netwerkbijeenkomsten, Pastoreslunch, Vrijwillige ThuisZorg van Versa.

⁴ Jaarverslag 2022: <https://www.pknhilversum.nl/wp-content/uploads/2023/04/Jaarverslag-diaconie-PgH-2022.pdf>

Waarop gaan we extra inzetten?

De zichtbaarheid van de diaconie is aanzienlijk toegenomen, maar we moeten verder bouwen aan het imago van de diaconie en de samenwerking met de andere partners in het sociale domein. Juist vanuit het perspectief van de hulpvrager is het noodzakelijk om de zichtbaarheid van de diaconie van de Protestantse gemeente te vergroten én de uitwisseling en samenwerking tussen de verschillende organisaties verder te versterken.

Dankzij de aanstelling van de diaconaal werker (sept 2022) staat de diaconie als partner beter op de kaart en is er capaciteit om nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Ons ideaal is een diaconaal centrum waarin verschillende maatschappelijke organisaties onderdak vinden en samenwerken. Dit in lijn met de landelijke trend van intensievere samenwerking van diaconieën met overheden, welzijnsorganisaties, vrijwilligersorganisaties, fondsen en ervaringsdeskundigen. Uiteraard moet de haalbaarheid hiervan goed onderzocht worden.

3 Diaconale opdracht, inspiratie en motivatie

Diaconaat wordt vaak opgevat als het door de Bijbel geïnspireerde handelen om mensen in maatschappelijke nood bij te staan en te werken aan rechtvaardige verhoudingen in de samenleving. In de kerkorde van de Protestantse Kerk Nederland staat over diaconie: *‘De gemeente is geroepen tot de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid door: (1) het betrachten van onderling dienstbetoon, (2) het verlenen van bijstand, verzorging en bescherming aan wie dat nodig hebben, (3) het deelnemen in arbeid ten behoeve van het algemeen welzijn, (4) het signaleren van knelsituaties in de samenleving en (5) het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping. Deze roeping betreft zowel de diaconale opdracht in de gemeente en haar omgeving als de diaconale opdracht elders in de wereld.’*⁵

Zo beschreven is diaconaat vooral praktijk. En die praktijk is vitaal, breed en rijkgeschakeerd zoals ook uit dit beleidsplan blijkt. Maar diaconaat is meer dan praktisch handelen.

Het biedt allereerst een theologisch perspectief. Diaconaat is het – symbolisch - handelen vanuit de overtuiging dat een andere, betere wereld mogelijk is. Een wereld waarin liefde en gerechtigheid de toon aangeven. Een wereld waarin ieder mens tot zijn recht komt en naar zijn of haar mogelijkheden kan bestaan. Elk mens telt, elk mens is door God geschapen naar diens beeld⁶. Daar gaat een appèl vanuit: elk mens heeft een waarde in zich, onvoorwaardelijk ongeacht sekse, fysieke of psychische kracht, afkomst, opleiding, sociale status. Met andere woorden, elk mens is ook altijd meer dan zijn/haar tekortkomingen of problemen en heeft de ander iets te bieden.

Wij mensen zijn kostbaar in Gods ogen. *‘U bent het zout van de aarde’*, zegt Jezus tot zijn volgelingen⁷. Zout had en heeft een aantal kenmerken en functies: het is kostbaar, het geeft smaak aan voedsel en het heeft een conserverende en reinigende functie. Jezus zegt niet: *‘U zult het zout van de aarde worden’*. Evenmin zegt hij: *‘U hebt het zout...’* Nee, u bent het zout. Wij mogen ons gezien en geliefd weten en vanuit die kennis en die ervaring zijn wij geroepen om onze medemensen perspectief te bieden waar dit ontbreekt; op te komen voor het behoud van het menselijk leven, van de menselijke waardigheid én van het leven op aarde; en tot slot een stem te laten horen daar waar gerechtigheid en menselijke waardigheid in het geding zijn. ‘

Diaconaat is een zaak van alle gemeenteleden en niet alleen van de diakenen die in het ambt staan. Sterker nog, diaconaat is een wezenlijk onderdeel van het kerkzijn: de kerk zelf is diaconaat. Dietrich Bonhoeffer bracht dit scherp onder woorden⁸: God is te kennen in de ontmoeting met Jezus Christus, Jezus die alleen bestaat als *‘de mens voor anderen’*. Daarom is de *‘kerk pas kerk als zij er is voor anderen’*.

⁵ Ordinantie 8, art 3. [Kerkorde en ordinanties - versie januari 2023.pdf](#)

⁶ Genesis 1: 26,27

⁷ Mattheus 5, en dan met name vers 13

⁸ Dietrich Bonhoeffer, *Widerstand und Ergebung: Briefe und Aufzeichnungen aus der Haft*, hergestellt von Eberhard Bethge, Gütersloh, 1997, p.205-206

4 Huidige organisatie van de diaconie

Om aan de diaconale opdracht inhoud te geven, is de diaconie van de PgH als volgt georganiseerd:

College van Diakenen (CvD)

Het CvD, als het centrale orgaan van de diaconie van de Protestantse gemeente Hilversum (PgH), bepaalt de kaders waarbinnen het diaconale beleid gevoerd wordt. De belangrijkste taken zijn:

- ◆ Geldwerving (collectes volgens jaarlijks rooster, donaties, erfenissen en legaten) voor projecten in binnen- en buitenland en financieel beheer van de diaconale middelen.
- ◆ Het beoordelen en steunen van diaconale projecten in Nederland én ontwikkelingslanden respectievelijk in samenwerking met de adviescommissie voor binnenlands diaconaat (BD-commissie) en voor zending en werelddiaconaat/ ontwikkelingssamenwerking (ZWO).
- ◆ Het beoordelen van individuele aanvragen om incidentele hulp vanuit de wijkdiaconieën, groter dan € 750,- en het coördineren van hulpvragen zodat er geen doublures optreden.
- ◆ Vorming en training van diakenen.
- ◆ Bevorderen van onderlinge contacten tussen de wijkdiaconieën om acties voor goede doelen beter bij elkaar aan te laten sluiten.
- ◆ Communicatie en PR over diaconale aangelegenheden en vraagstukken van armoede en uitsluiting.
- ◆ Afstemming en samenwerking met andere partijen in het werkveld (instellingen en hulpverleningsinstanties in het sociale domein). Dit gaat samen met het onderhouden van contacten met de overheid op het terrein van hulp en ondersteuning voor kwetsbare mensen. Naast de andere voornemens is dit het speerpunt van deze beleidsnota.

Contact met het CvD verloopt bestuurlijk via de secretaris (cvd@pknhilversum.nl) of de diaconaal werker (diaconaalwerker@pknhilversum.nl), voor alle lopende initiatieven.

Wijkdiaconieën

Afhankelijk van de bestuurlijke opzet na de reorganisatie van de PgH per 1 januari 2024, zal bepaald worden of het huidige model van een CvD met vertegenwoordigers van de wijkdiaconieën gehandhaafd zal blijven (na de reorganisatie van de PgH is het aantal wijkgemeenten van zes naar drie gegaan).

De belangrijkste taken van de huidige wijkdiaconieën (per 2023) zijn:

- ◆ Activiteiten in en rond de zondagse eredienst: collectes, avondmaalsvieringen, voorbeden, rouw- en trouwvieringen, themavieringen, voorlichting en bewustwording.
- ◆ Diaconaat in de eigen wijk: signaleren, verwijzfunctie naar overheid en hulpverleningsinstanties, bemiddeling van cliënten, omzien naar zieken, ouderen (met pastoraat).
- ◆ Speciale acties voor structurele hulp en noodhulp in binnen- en buitenland, gekoppeld aan de kerkelijke kalender (veertigdagentijd, Advent, Kerst, zondagen werelddiaconaat).
- ◆ Faciliteren van activiteiten voor jongeren en ouderen (Samen op Vakantie).
- ◆ Organisatie en coördinatie van vrijwilligerswerk, met name voor speciale acties, georganiseerde activiteiten met organisaties, zoals Voedselbank, Stichting Present, Inloophuis Wording.
- ◆ Communicatie en PR, met name in de wijkbrief, in de zondagse vieringen en via de predikanten.

Adviescommissies

Het CvD wordt bijgestaan door twee adviescommissies, respectievelijk voor projecten in Nederland (BD - 'binnenlands diaconaat') en projecten in het buitenland (ZWO – Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking; projectsteun via organisaties). Hun kerntaak is het actief aandragen van (meer)jaarlijkse projectdoelen voor collectes of andere financiering en beoordelen van aanvragen van organisaties die ons om steun benaderen. De commissies verzorgen tevens de communicatie over de goedgekeurde projecten en collectes op hun werkterrein.

Alvorens in te gaan op de gewenste toekomstige organisatie van de diaconie (par. 7), presenteren wij eerst onze ambities en de hoofdactiviteiten (de juiste volgorde van ‘waarom’ [par 3, diaconale opdracht], ‘wat’ en ‘hoe’).

5 Ambities voor de komende vier jaar (strategische doelen)

Het motto van dit beleidsplan is ‘Breder verbonden en betrokken’. Onze ambitie is om vanuit onze Bijbelse kernwaarden en diaconale opdracht in de periode 2024 tot 2028 de volgende *resultaten* te bereiken:

1. De diaconie is zichtbaar als actieve partner in samenwerking met relevante instanties binnen de gemeente Hilversum en de organisaties die in het sociale domein hulp en ondersteuning bieden aan mensen die, om welke reden dan ook, in een kwetsbare positie geraakt zijn. Samenwerking levert meer resultaten en effecten op. De diaconie is zeer actief betrokken bij het bestrijden van lokale (energie)armoede, eenzaamheid en vluchtelingen opvang. Er functioneert – kerkoverstijgend - een diaconaal-sociaal centrum, naar voorbeeld van soortgelijke initiatieven in het land in bestaande, herbestemde kerkgebouwen. Dit centrum is een brandpunt van uiteenlopende, laagdrempelige activiteiten gericht op verbinding, zingeving en sociale cohesie. Het centrum biedt – als een soort ‘shop-in-shop’ - onderdak aan diverse organisaties en kerken actief in het sociale domein.
2. Vrijwilligers activeren en binden. Gemeenteleden zijn betrokken en actief in diaconale activiteiten, over kerkgrenzen heen. Omgekeerd participeren meer vrijwilligers van buiten de kerk in diaconale en sociale activiteiten. Er is een digitaal vrijwilligersplatform (‘portal’), ontwikkeld in samenwerking met de gemeente Hilversum en andere partners in het sociale domein.⁹ De diaconie helpt en ondersteunt bij financiële en praktische hulpvragen.
3. De kerk treedt naar buiten met diaconale activiteiten (projecten) van en door jongeren, begeleid door de jongerenwerkers. Diaconale inspiratie en inzet over kerkgrenzen heen.
4. Stroomlijning van projectkeuzes in binnen- en buitenland. Steun aan projecten via gelabelde collectes, Thermometeracties (collectes drie zondagen achter elkaar) en Kerk in Actie is geconcentreerd, resultaatgericht en duurzaam. In de projecten buitenland is een keuze gemaakt voor enkele langer lopende partnerschappen, met accent op versterking van lokale organisaties en kerken. Uitzonderingen hierop zijn de vrij te kiezen doelen door de wijkdiaconiën (de zg. vrije wijkcollectes) en snelle actie bij humanitaire- en natuurrampen (noodhulp).
5. Vanuit onze diaconale opdracht (missie) laten we onze stem horen waar ongelijkheid en onrecht in het geding is. Dat betekent goede verslaglegging en communicatie over het verwezenlijken van bovenstaande ambities en behaalde resultaten, maar ook het aandacht vragen voor vraagstukken van ongelijkheid en onrecht, in binnen- en buitenland. De betrokkenheid bij diaconaat is toegenomen, de diaconie is herkenbaar en relevant.
6. We zijn een Groene Kerk, conform de principes van het netwerk van Groene Kerken, gericht op een duurzame leefstijl (<https://www.groenekerken.nl/over-groenekerken/>). Klimaat- en energiebewustzijn leidt tot duurzame keuzes, zoals het gebruik van ecologisch verantwoorde producten, het minimaliseren van verspilling, opzet van energie-initiatieven in de buurt en dergelijke. De diaconie maakt duurzame (groene) keuzes en weegt dat ook mee bij organisaties en partners die financieel gesteund worden.

Om deze ambities te bereiken, wordt er ieder jaar een jaarplan gemaakt met de concrete acties en te behalen resultaten per jaar. Deze worden ter voorbereiding van het nieuwe kalenderjaar besproken in het CvD, samen met de bijbehorende begroting. In oktober, uiterlijk november moeten de activiteiten en begroting voor het komende jaar vastgesteld zijn. Voor de uitwerking van de gestelde

⁹Een mooi voorbeeld is de gemeente Rotterdam: <https://www.zorgzaam010.nl/hulpvragen/>. Hier komen vraag en aanbod samen, worden ervaringen gedeeld en is er ook ondersteuning in de vorm van cursussen en workshops.

doelen is continuering van de professionele inzet van een diaconaal werker een vereiste. Voor het halen van de resultaten op de ambitie Groene Kerk gaan we extra vrijwillige ondersteuning mobiliseren.

6 Hoofdactiviteiten per strategisch doel

Hieronder worden de hoofdactiviteiten genoemd. Voortgang op resultaten wordt gemeten door de voornemens in de jaarplannen te matchen met gestructureerde rapportage per activiteit. De verwachte resultaten staan in par. 4, maar zo mogelijk koppelen wij hier KPI's (Kritieke Prestatie Indicatoren) aan. We proberen niet alleen te rapporteren op outputniveau – bijv. het aantal ondernomen acties en met wie - maar ook op de zg. 'outcome', het effect van ondernomen activiteiten (wat, voor wie).

Aangetekend moet worden dat realisatie van de ambities een verhoogde inzet van de diaconaal werker en vrijwilligers vereist. Het ligt voor de hand om kritisch te bekijken hoe de diaconie in 'PgH2024' slimmer georganiseerd kan worden (bestaande menskracht in drie i.p.v. zes kerken, mogelijk lichtere rol wijkdiaconieën in nieuwe bestuurlijke opzet, e.d.). De effecten van de reorganisatie zijn nu echter nog niet te overzien.

Ad 1: Diaconie zichtbaar als actieve partner in het sociale domein

- ◆ Regelmatige afstemming met de gemeente Hilversum, samen met de relevante partners in het sociale domein (St. Present, SchuldHulpMaatje, Versa Welzijn, Leger des Heils en andere partners).
- ◆ Bundeling van diaconale activiteiten met de andere geloofsgemeenschappen in Hilversum.
- ◆ Opzet van een diaconaal centrum, bij voorkeur in een van de bestaande kerkgebouwen (combi-gebruik). Stappen die gezet moeten worden:
 - Haalbaarheidsonderzoek (lokale behoefte, bezoek aan andere diaconale centra, deelname van andere kerken en organisaties, organisatorisch/ bemensing, financieel).
 - Via inbreng CvD in Taakgroep Gebouwen tot een voorstel komen voor goedkeuring AK.
 - Business plan diaconaal centrum (aandachtspunt: balans dekking exploitatiekosten en genereren van inkomsten voor activiteiten via subsidies, giften, nominale bijdragen). Belangrijk: naamgeving.
 - Verbouwing en inrichting, werving deelnemende organisaties, vrijwilligers.
- ◆ Inzet van het pastoraat op vroegsignalering van mensen in kwetsbare situatie
- ◆ Hulplijn cq. inloopsprekuren met HipHelpt als loket voor hulpvragen en opvolging daarvan.
- ◆ Zorg voor vluchtelingen i.s.m. de Raad van Kerken Hilversum en Vluchtelingenwerk.
- ◆ Inbreng in stand-ups, themabijeenkomsten en manifestaties e.d.

Ad 2: Vrijwilligers activeren en binden

- ◆ Realiseren van een digitaal vrijwilligersplatform – vraag en aanbod - met de gemeente Hilversum en sociale partners.
- ◆ Goede presentatie diaconie en aantrekkelijke taakomschrijvingen maken voor de portal, zodat vrijwilligers op basis van hun interesses en voorkeuren kunnen kiezen voor passend vrijwilligerswerk.
- ◆ Vraag een aanbod goed in beeld brengen: de diaconie is zowel 'toeleverancier' van vrijwilligers, als vrager van vrijwilligers (op grond van goede taakbeschrijving).
- ◆ Cursus- en vormingsaanbod voor diakenen en andere vrijwilligers.
- ◆ Regelmatige communicatie via wijkmedia, lokale media en eventueel social media.

Ad 3: Diaconale activiteiten van en door jongeren.

- ◆ Diaconaal plan voor inzet jongeren.
- ◆ Formulering van een of twee goed uitgewerkte speerpuntprojecten, met de begeleidende predikant en de jongerenwerkers.
- ◆ Subsidie aanvragen (bijv. continuering Friend4Friend).

- ◆ Jaarlijks een manifestatie.
- ◆ Communicatie.

Ad4: Stroomlijning van projectkeuzes in binnen- en buitenland

- ◆ Projectdoelen vooraf kiezen voor minimaal half jaar, meer focus op beperkt aantal partners, duurzaamheid/ continuïteit van de relatie en informatievoorziening.
- ◆ Voor projecten buitenland: focus op landen en/of thema's, continuïteit en resultaten. In nauw overleg met de diaconaal werker. Kerk in Actie voorkeurspartner.
- ◆ Evenzo doorkiezen op binnenlandse projecten, in relatie met de andere speerpunten, ook in overleg met de diaconaal werker. Nadruk op lokale initiatieven in Hilversum.
- ◆ Op basis hiervan betere terugkoppeling realiseren van resultaten van gesteunde projecten (giften en acties).
- ◆ Betere balans tussen meer orthodox-christelijke partners en breder christelijke partners en kerken.
- ◆ Uitzonderingen: de vrij te kiezen doelen door wijkdiaconieën voor de vrije wijkcollectes en snelle actie bij humanitaire- en natuurrampen (noodhulp).

Ad 5: Stem laten horen waar ongelijkheid en onrecht in het geding is.

- ◆ Consequente communicatie over alle lopende activiteiten van de diaconie, zowel via de kerkelijke media als daarbuiten. Communicatieplan in samenwerking met de communicatieverantwoordelijke van de PgH. Interactieve website van de diaconie.
- ◆ Representatie en inbreng bij bijeenkomsten en manifestaties over diaconale thema's.
- ◆ Organisatie van uitwisselings- en inspiratiebijeenkomsten, zoals stand-up Durf te Delen.
- ◆ Terugkoppeling in zondagse vieringen; thematische verbindingen.
- ◆ Standpuntbepaling vanuit landelijke kerk (PKN) doorvertalen in lokale communicatie via de eigen media (zo min mogelijk dubbel werk doen).
- ◆ Regelmatig uitlichten van casussen om ongelijkheid en onrecht tastbaar te maken; kan ook door door te verwijzen naar het werk van partners die gesteund worden.

Ad 6: 'Groene Kerk'

- ◆ Aansluiten bij het netwerk van Groene Kerken (<https://www.groenekerken.nl>)
- ◆ Werven van een 'aanjager', een of enkele vrijwilligers die verantwoordelijkheid nemen voor het thema.
- ◆ Stand-up(s) organiseren voor delen van kennis en ervaringen, in het bijzonder de ervaringen van (voorheen) de Bethlehem- en Morgensterkerk.
- ◆ Gezamenlijk actieplan voor de nieuwe geloofsgemeenschappen.
- ◆ Monitoren van de actieplannen per geloofsgemeenschap.

7. Tot besluit: hoe gaan we onze ambities realiseren?

Het samenvoegen van de huidige vijf wijkgemeenten en een evangelische geloofsgemeenschap tot drie geloofsgemeenschappen moet leiden tot een efficiëntere, meer flexibele organisatie van de PgH in een nieuwe bestuursstructuur. Er is meer ruimte nodig om vrijwilligers anders dan 'formeel ambtshalve' te betrekken en te organiseren, wat naar verwachting drempelverlagend zal werken om actief te worden. Over deze bestuursstructuur moet echter nog besloten worden nadat dit beleidsplan al vastgesteld is (begin 2024).

Wij stellen ons een organisatie van de diaconie voor waarbij vertegenwoordiging per geloofsgemeenschap gecombineerd wordt met thematische- of activiteitenverantwoordelijkheid. In dat kader kan lidmaatschap van het CvD uitgebreid worden met vrijwilligers die meer op projectbasis werken en de uitvoering van hun thema of onderwerp bewaken. Dit hoeven niet noodzakelijkerwijs diakenen te zijn die zich voor een termijn van vier jaar aan het ambt committeren. Leden van de huidige adviescommissies krijgen ook rechtstreeks zitting in het 'CvD nieuwe stijl'.

In lijn met onze ambities (par 5) zijn de belangrijke thema's of onderwerpen:

- 1) collectes: collecterooster samenstellen en monitoren inclusief keuze van doelen;
- 2) doelen voor binnenlands en buitenlands diaconaat: adviseren, aandragen, zorgen voor communicatie en terugkoppeling van resultaten (integratie van de huidige commissies);
- 3) netwerken met gemeente Hilversum en andere organisaties in het sociale domein: specifiek de taak van de diaconaal werker, in samenwerking met de voorzitter en andere direct betrokkenen;
- 4) projecten met andere organisaties in het sociale domein, bijv. friend4friend, projecten tegen eenzaamheid, Samen op Vakantie (SoV). Hieronder vallen ook diaconale activiteiten van en door jongeren. Ook hier een sleutelrol voor de diaconaal werker;
- 5) Groene Kerk. Agenderen, acties bedenken en bewaken, samen met een 'aanjager' die goed ingevoerd is in het thema;
- 6) opzet van een diaconaal centrum (een projectgroep o.l.v. de diaconaal werker);
- 7) communicatie en PR. Dit is overkoepelend: zorgen dat het werk van de diaconie goed gecommuniceerd wordt via de interne en externe media. Liason naar communicatiemedewerker PgH.

In de uitvoering speelt de diaconaal werker een sleutelrol, in samenwerking met de voorzitter, de secretaris en de penningmeester (dagelijks bestuur). Voor het realiseren van onze diaconale opdracht en het welslagen van de plannen is het cruciaal dat de inzet van de diaconaal werker gecontinueerd wordt.

Laten wij allen in geloof, hoop en liefde werken aan een toekomstbestendige PgH, breder verbonden en betrokken, zichtbaar aanwezig met diaconaat over kerkgrenzen heen!

Enkele gebruikte afkortingen

AK	Algemene Kerkenraad van de PgH (wijkgemeenten overkoepelend)
CvD	College van Diakenen (van de PgH, met leden uit de wijkdiaconieën)
CvK	College van Kerkrentmeesters (financieel beheer PgH)
F4F	friend4friend, project koppeling jongeren aan statushouders, uitgevoerd door St. Present
KiA	Kerk in Actie (voor acties en steun aan projecten in binnen- en buitenland)
PgH	Protestantse gemeente te Hilversum (bestaande uit zes geloofsgemeenschappen, per 1 jan. 2024 na herstructurering nog drie: een breed-protestantse gemeenschap, een reformatorisch-confessionele en een eigentijds protestants-evangelicale gemeenschap.
PgH2024	Proces van reorganisatie en fusie van protestantse wijkgemeenten in Hilversum
PKN	Protestantse Kerk in Nederland
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SHM	SchuldHulpMaatje
ZWO	Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking